

Organ	Landstingsfullmäktige
Plats	Fullmäktigesalen, Stadshuset, Västerås
Tidpunkt	Onsdagen den 19 oktober 2016

§ 107 Sammanträdet öppnas

Sammanträdet inleds med utdelning av landstingets vårdstipendier och arbetsmiljöpriset Solrosen.

Vårdstipendiet går dels till Medicinkliniken i Västerås för utvecklingsprojektet Införande av ett strukturerat arbetssätt och åtgärdsprogramarbete för patienter med diabetes, dels till utvecklingsprojektet Införande av "Min vårdplan" för patienter med bröstcancer vid bröstenheten, Kirurgkliniken i Västerås.

Arbetsmiljöpriset Solrosen tilldelas avdelning 1, Medicinkliniken i Köping.

Fullmäktiges ordförande Glenn Andersson, hälsar därefter ledamöter, ersättare och åhörare välkomna till dagens sammanträde och förklarar mötet öppnat klockan 09.35.

§ 108 Närvaro

Bil 1 Närvaron kontrolleras genom att ledamöter och tjänstgörande ersättare loggar in i mötessystemet.

Ordföranden föreslår fullmäktige att ledamöter och ersättare får träda i och ur tjänst under sammanträdet gång.

Fullmäktige beslutar

1. Fullmäktige godkänner ordningen.

§ 109 Utseende av två justerare att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll

Fullmäktige beslutar

1. Helena Hagberg (L) och Birgitta Andersson (C) utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll den 25 oktober 2016 klockan 11.00, i Landstingshuset Västerås.

§ 110 Avsägelse av uppdrag

Förvaltningsrätten i Uppsala har i skrivelse meddelat att nämndeman Mikael Eriksson (SD), Sala kommun entledigats från sitt uppdrag som nämndeman på egen begäran (LTV 161344).

Fullmäktige beslutar

1. Anhållan beviljas.

§ 111 Anmälningar från Länsstyrelsens protokoll

- a) Länsstyrelsen har som efterträdare till Lisa Pettersson (S), Västerås kommun, som ny ersättare i landstingsfullmäktiges östra valkrets utsett Ewa Gustafsson (S), Sala kommun.
- b) Länsstyrelsen har som efterträdare till Tony Westberg (M) Fagersta kommun, som ny ledamot i landstingsfullmäktiges västra valkrets utsett Carina Sjölund (M), Kungsörs kommun. Vidare har Jonna Lindman (M), Arboga kommun, utsetts som ersättare efter Carina Sjölund i landstingsfullmäktiges västra valkrets.

Fullmäktige beslutar

- 1. Informationen noteras.

§ 112 Anmälningsärenden

- a) Delårsrapport januari - augusti 2016 för Folktandvården Västmanland. Delårsrapporten har behandlats av landstingsstyrelsen 2016-10-05 §278 (LTV161384).
- b) Delårsrapport januari - augusti 2016 för AB Västerås Lokaltrafik. Delårsrapporten har behandlats av landstingsstyrelsen 2016-10-05 §279 (LTV161383).

Fullmäktige beslutar

- 1. Anmälningsärendena läggs till handlingarna.

§ 113 Handläggning av motioner

Motion från Birgitta Andersson (C) inkommen 2016-09-28 om att låta studieförbunden bidra till en bättre folkhälsa - för alla, i hela länet. Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande (LTV 161385).

Fullmäktige beslutar

- 1. Informationen noteras.

§ 114 Redovisning av motioner under handläggning

Enligt arbetsordningen för fullmäktige ska de motioner som inte beretts färdigt redovisas vid två tillfällen varje år. Redovisningen sker på sammanträdet i april och i oktober.

Sammanställningen omfattar 19 motioner.

Fullmäktige beslutar

- 1. Informationen noteras.

§ 115 Handläggning av revisionsrapporter

Landstingets revisorer har lämnat nedanstående rapporter för yttrande av styrelse eller annan berörd nämnd.

- a) Produktionsplanering och uppföljning inom psykiatrin.

- b) Granskning av överföring av patientinformation.
- c) Säkerhet avseende anläggning för distribution av vatten.
- d) Investeringsprojekt - intern kontroll i byggprojekt.

Rapporterna finns att läsa i sin helhet på landstingets hemsida <http://www.ltv.se/Politik/Revision/Rapporter/>

§ 116 Information

Landshövding Minoo Akhtarzand hälsas välkommen till länet. Landshövdingen presenterar sig själv och berättar hur hon vill bidra till länets utveckling.

Ärenden beredda av Landstingsstyrelsen

§ 117 Delårsrapport 2 till och med augusti 2016 för Landstinget Västmanland

LTV 161237

Delårsrapport 2 2016 för Landstinget Västmanland har tagits fram. Rapporten beskriver utfallet till och med augusti månad 2016 samt en helårsprognos.

Riktningen som redovisas i denna rapport är i huvudsak densamma som i delårsrapport 1. Arbetet pågår planerligt inom målområdena och det finns flera goda resultat att lyfta fram. Inom några områden har dock förväntade effekter ännu inte realiserats utan beräknas komma i ett senare skede. Därför är det viktigt att fortsatt stödja och bitvis öka tempot i det arbete som pågår i verksamheterna.

För helåret prognostiseras resultatet till 100 miljoner kronor inom intervallet plus/minus 20 miljoner kronor. Verksamheterna prognostiserar totalt ett underskott på 97,8 miljoner kronor. I det prognostiserade underskottet finns en obalans för Västmanlands sjukhus på 98 miljoner kronor och för Primärvård, psykiatri och habilitering på 32 miljoner kronor. För att komma tillrätta med obalanserna pågår en mängd aktiviteter.

Budgeterat resultat för 2016 är 100 miljoner. Att resultatet, trots prognostiserade underskott i sjukvården når budgeterat resultat beror främst på högre statsbidrag än budgeterat samt ett beräknat överskott i styrelsens anslag.

Landstingsstyrelsen poängterade vid oktobermötet 2015, § 266, tidigare beslutade uppdrag till landstingsdirektören och förvaltningscheferna om att intensifiera åtgärderna för att reducera underskotten i verksamheterna och uppnå en ekonomi i balans.

Landstingsstyrelsen kommer noga följa den ekonomiska utvecklingen, verka för en ekonomi i balans och vidta erforderliga åtgärder.

Revisorernas granskning

Ordföranden för landstingets revisorer, Hans Strandlund föredrar revisorernas granskning av Delårsrapport 2 2016 (LTV 161433).

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S), Maria Liljedahl (SD), Thomas Högström (M), Birgitta Andersson (C), Helena Hagberg (L), Hans Jansson (V), Malin Gabrielsson (KD), Pernilla Rinsell (MP), Kenneth Östberg (S), Susanne Henning Aihonen (M), Lena Johansson (S) och Olof Walldén (S).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Delårsrapport 2 för Landstinget Västmanland godkänns.

Protokollsanteckning

Bil 2

Thomas Högström, Åsa Coenraads, Maria Dellham, Andreas Weiborn, Johan Widén, Sverre Linton, Jenny Landernäs, Asta Matikainen Lecklin, Johan Eriksson, Silvana Enelo-Jansson, Susanne Henning Aihonen, Stephanie Bruksgård, Mikael Andersson Elfgrén, Fredrik Larsson, Carina Sjölund, Tomas Martinsson och Gunnel Wallquist (samtliga M).

Helena Hagberg, Lars Aldefors, Anita Lilja-Stenholm, Sam Haddad och Gabriella Thies (samtliga L).

Birgitta Andersson, Magnus Ekblad, Barbro Larsson och Eleonor Westlund (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 118 Motion om att bilda ett rättspsykiatriskt centrum i Sala

LTV 151720

Tomas Högström (M), Helena Hagberg (L), Birgitta Andersson (C) och Malin Gabrielsson (KD) föreslår i en motion inkommen 2015-12-28 att ett rättspsykiatriskt centrum bildas i Sala, samt att initiativ tas till att centrumbildningen sker i samverkan med Uppsala och Gävleborg.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-02-17 § 6 a).

Landstingsstyrelsens yttrande

Bakgrund nationellt

Rättspsykiatrisk vård bedrivs idag vid 25 enheter i Sverige. Sammantaget är cirka 1 500 patienter överlämnade till rättspsykiatrisk vård enligt Lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV). De vårdande enheterna skiljer sig åt avseende volym och innehåll. Av tradition har de fem så kallade regionenheterna haft en ledande ställning, då de samverkar med varandra och vårdar ett stort antal patienter som erbjuds ett rikt behandlingsinnehåll med hög säkerhet. På senare tid har det i storstadsregionerna (Västra Götaland, Stockholm och till hösten region Skåne) etablerats stora och resursstarka enheter.

Den mer specifika rättspsykiatriska forskningsverksamhet som bedrivs är till stor del knuten till dessa stora enheter, då särskilt de som har en nära koppling till akademien. Till detta kommer landets två utredande enheter, som är samlokaliserade med vård-

enheterna i Göteborg och Stockholm, men som har staten (RMV) som huvudman. RMV har av tradition stått för en ansevärd del av den samlade forskningen inom det rättspsykiatriska området, även om inriktningen då har varit ställd mot deras uppdrag.

Av de så kallade regionenheterna har idag Sundsvall ett forsknings- och kompetenscentrum, där den huvudsakliga inriktningen är risk- och farlighetsbedömningar. Övriga enheter bedriver forskning utifrån enskilda medarbetares initiativ, med handledning från såväl verksamhet som akademi.

Bakgrund Sala

Rättspsykiatri Västmanland vårdar i huvudsak patienter från Västmanland som överlämnats till rättspsykiatrisk vård. Utöver denna målgrupp vårdas också ett antal patienter från Region Gävleborg samt patienter från kriminalvårdsanstalter (främst Salbergaanstalten) samt häkten. Uppsala läns landsting kommer i framtiden att endast erbjuda rättspsykiatrisk vård med lägre säkerhet (klass 3), varför man kommer att upphandla övrig vård från enheter i regionen (Sala, Säter och/eller Karsudden). Förhandlingar har inletts och avsiktsförklaring kommer att lämnas under hösten 2016. Först då vet vi om Uppsala är villiga att upphandla rättspsykiatrisk klass 2-vård av Landstinget Västmanland. Volymen är inte specificerad, men i en tidig kontakt handlar det om 10-12 vårdplatser i första läget.

Också Gävle, som idag har en klass 3-enhet, har signalerat intresse för utökad samverkan med Sala. För att erbjuda möjlighet att ta emot ett större antal externa patienter, förutsätts en utökning av nuvarande verksamhet med en eller två klass 3-avdelningar, det vill säga 8 – 16 vårdplatser, för att frigöra plats för Uppsalas och Gävles klass- (hög säkerhet)-patienter.

Sala har sedan kriminalvårdsanstalten Salberga etablerades på orten för cirka 10 år sedan utvecklats till ett forensiskt centrum i Mälardalen. Salbergaanstalten är landets näst största fängelse med plats för 340 intagna och samverkan mellan rättspsykiatri och fängelset är väl utvecklad, vilket ger en av flera förutsättningar för att etablera ett forensiskt kompetenscentrum på orten.

Rättspsykiatriskt centrum i Sala

Salas geografiska läge ger goda förutsättningar för samverkan med kriminalvården, Gävle och Uppsala. Om patientantalet och antalet uppdragsgivare ökar, förbättrar detta verksamhetens möjligheter att bygga upp och etablera ett rättspsykiatriskt centrum.

Rättspsykiatri i Västmanland besitter idag den baskompetens som krävs för att bedriva god vård. Med verksamhetens begränsade resurser uppdateras ständigt evidensläget inom de olika yrkesdisciplinerna. Nya metoder införs och andra fasas ut. Viss omvärldsbevakning pågår ständigt, men förutsättningar för att etablera egen spetskompetens med anpassning av metoder och förhållningssätt efter lokala/ regionala förutsättningar är otillräckliga. För att "ligga i framkant" förutsätts därför ökad samverkan med rättskedjans aktörer, psykiatri och inte minst akademien.

Det finns idag ingen pågående forskning knuten till Centrum för klinisk forskning. Inom förvaltningen Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet finns bara ett aktivt "forskningskluster" och det är inom barn- och ungdomspsykiatri. En utveck-

lingschef tillträder i höst och får bland annat till uppgift att utveckla strukturer för att åstadkomma bättre förutsättningar för forskning bland förvaltningens medarbetare. Flera medarbetare inom rättspsykiatrin har ett intresse för forskning och utveckling, men saknar förutsättningar för genomförande (handledning och kontext). För att uppnå detta krävs att spetskompetens kan knytas till verksamheten (gärna en professur). Detta skulle också väsentligt höja verksamhetens anseende och status och locka kompetenta medarbetare till kliniken/centrat.

Förutom samverkan med Centrum för klinisk forskning ser vi möjligheter att etablera samarbete och kontaktnät med kriminalvårdens forskningsenhet, andra rättspsykiatriska vårdenheter i regionen och riket, Mälardalens högskola, RKC, Uppsala Universitet och Högskolan i Gävle.

I ärendet yttrar sig

Tomas Högström (M), Hans Jansson (V), Ingvar Nordén (KD) och Barbro Larsson (C).

I ärendet yrkar

Hans Jansson (V) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Ingvar Nordén (KD) med flera bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Thomas Högström, Åsa Coenraads, Maria Dellham, Andreas Weiborn, Johan Widén, Sverre Linton, Jenny Landernäs, Asta Matikainen Lecklin, Johan Eriksson, Silvana Enelo-Jansson, Susanne Henning Aihonen, Stephanie Bruksgård, Mikael Andersson Elfgrén, Fredrik Larsson, Carina Sjölund, Tomas Martinsson och Gunnel Wallquist (samtliga M).

Helena Hagberg, Lars Aldefors, Anita Lilja-Stenholm, Sam Haddad och Gabriella Thies (samtliga L).

Birgitta Andersson, Magnus Ekblad, Barbro Larsson och Eleonor Westlund (samtliga C).

Ingvar Nordén, Malin Gabrielsson och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

reserverar sig till förmån för Ingvar Nordéns yrkande.

§ 119 Motion om ledarskap för integration i Västmanland

LTV 160488

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell, alla (KD), föreslår i en motion inkommen 2016-03-22 att landstingsstyrelsen får i uppdrag att Landstinget Västmanland tar initiativ till samtal med ett flertal aktörer för förbättrad integration i

Västmanland, samt att utreda hur Landstinget Västmanland kan möjliggöra att fler nyanlända blir anställningsbara.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande 2016-04-20 § 28 d).

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstinget är sedan en tid tillbaka delaktiga i ett antal aktiviteter för att samordna och samverka för att förbättra integrationen av nyanlända.

Bland annat har landstinget ingått en regional överenskommelse i bred samverkan med kommunerna, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL), Försäkringskassan, samordningsförbunden och Länsstyrelsen, där Länsstyrelsen är sammankallande. Överenskommelsen syftar till att skapa ett strategiskt och effektivt samarbete som påskyndar etablering och integration av nyanlända. Målet är att tillsammans med de andra aktörerna skapa en effektiv och snabb etablering av nyanlända, vilket förutsätter att involverade aktörer utvecklar samverkan och samarbete på lokal och regional nivå. Inom ramen för samverkansarbetet kan parterna komma överens om ett effektivare tillvaratagande av asyltiden med insatser som till exempel utbildning i svenska, samhällsorientering, hälsoinformation och arbetsförberedande insatser.

Landstinget Västmanland har en stor utmaning i att förse organisationen med rätt kompetens i rätt tid, på både kort och lång sikt. Det absolut största kompetensbehovet finns inom de vårdgivande verksamheterna. Av den anledningen har vi för närvarande valt att lägga mest fokus på att stötta utlandsutbildad vårdpersonal i deras väg till legitimation i projektet "En väg in". Detta genomförs utifrån två perspektiv: Landstingets, regionens och nationens kompetensförsörjningsbehov samt landstinget som aktiv samhällsaktör i integrationsprocessen för utlandsutbildad vårdpersonal.

Utöver projektet En väg in, som samordnar och underlättar för vårdutbildade utländska personer, pågår dessutom uppbyggnaden av en ny funktion inom Landstingskontoret. Där kommer en integrationssamordnare att ta det strategiska ansvaret och arbeta landstingsövergripande med integrationsfrågor. Rekrytering av integrationssamordnaren pågår. Integrationssamordnaren kommer att leda och samordna utvecklingen och uppbyggnaden av landstingets arbete med integrationsfrågor, föreslå åtgärder, bereda och utreda ärenden inom området samt förvalta befintligt regelverk. Funktionen kommer att ha ansvar för att förvalta befintliga och bygga upp nya kontaktvägar ut mot externa aktörer och inom organisationen.

Ambitioner och planer finns även för att Tärna folkhögskola ska kunna bidra till integrationen av nyanlända. I det nya strategidokument för Tärna som antogs 2016-05-03 finns riktlinjer för hur Tärna ska kunna bli en aktör i samhället. Det står bland annat att Tärna ska utveckla samarbete med kommuner, Migrationsverket, Försäkringskassan med flera för att snabbare få in nyanlända till vårdyrken. Tärna ska dessutom samverka med kommunerna för övriga integrationsinsatser.

I och med regionbildningen inkorporeras de integrationsfrågor som VKL idag arbetar med, det vill säga frågor som rör nyanlända barn och ungdomar och samhällsorien-

tering för nyanlända vuxna. Arbetet bedrivs för närvarande inom ramen för det länsövergripande projektet "Nyanlända barn och ungdomar i Västmanland". Insatser genom projektet syftar till att stötta berörda verksamheter i länet, bland annat genom utbildningsinsatser, nätverksskapande och strategiskt utvecklingsarbete på regional nivå. Arbetet planeras och utförs i dialog med kommunerna och andra berörda aktörer i länet.

Frågan som hanteras i den breda samverkan som beskrevs ovan är hur samhällsaktörer kan utveckla samarbete och samverkan för att underlätta för nyanlända att komma i utbildning och arbete, och där är Landstinget Västmanland är en aktiv aktör. Landstinget har däremot inte uppdraget att genomföra utredningar om den nyanländes egna förutsättningar för att vara anställningsbar. Utifrån arbetsfördelningen mellan samhällsaktörerna är det istället Arbetsförmedlingen som har ansvaret för att utreda och ge stöd åt den nyanländes förutsättningar att så snabbt som möjligt bli anställningsbar och därigenom kunna klara sin egen försörjning.

I ärendet yttrar sig

Malin Gabrielsson (KD), Karin Thorborg (V), Elisabeth Wäneskog (KD) och Pernilla Rinsell (MP).

I ärendet yrkar

Karin Thorborg (V) med flera bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Malin Gabrielsson (KD) bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens yrkande.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionens första yrkande anses besvarat.
2. Motionens andra yrkande avslås.

Reservation

Thomas Högström, Stefan Oszak Bengtsson, Maria Dellham, Andreas Weiborn, Johan Widén, Sverre Linton, Jenny Landernäs, Asta Matikainen Lecklin, Johan Eriksson, Silvana Enelo-Jansson, Susanne Henning Aihonen, Stephanie Bruksgård, Mikael Andersson Elfgren, Fredrik Larsson, Carina Sjölund, Tomas Martinsson och Gunnel Wallquist (samtliga M).

Helena Hagberg, Lars Aldefors, Anita Lilja-Stenholm, Sam Haddad och Bengt-Åke Nilsson (samtliga L).

Birgitta Andersson, Magnus Ekblad, Barbro Larsson och Eleonor Westlund (samtliga C).

Zabhina Burlin, Ingvar Nordén och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

reserverar sig till förmån för Malin Gabrielsson yrkande.

§ 120 Motion om akutbil inom psykiatrin

LTV 160687

Maria Liljedahl (SD) föreslår i en motion inkommen 2016-04-26 att ett projekt med akutbil inom psykiatrin startas, samt att projektet utvärderas inom två år efter projektstart och att det därefter tas ställning till om akutbil inom psykiatrin ska införas permanent i Landstinget Västmanland.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, 2016-06-21 § 63 a.

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstingsstyrelsen delar motionsställarens uppfattning att personer med psykiatrisk sjukdom/problematik, precis som personer med somatisk sjukdom, ska ha tillgång till den vård och behandling som de behöver. Det är särskilt viktigt utifrån likabehandlingsprincipen och kraven på jämlik vård.

Inom förvaltningen Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet har en GAP-analys genomförts som visar att personer med psykisk sjukdom/ohälsa löper ökad risk att även drabbas av somatisk sjukdom. Det kan därför i ett akut läge vara svårt avgöra vad som är orsaken till en patients tillstånd. Frågan är därför större än att införa en akutbil inom psykiatrin. Mobila verksamheter kan inte ses isolerat utifrån olika diagnosgrupper utan måste utgå från patientens behov här och nu.

Det handlar också om att använda tillgängliga resurser så optimalt och effektivt som möjligt. I jämförelse med det projekt som pågår i Stockholm skulle motsvarande verksamhet här i Västmanland innebära en utryckning per vecka. Det är inte försvarbart ur ett resursperspektiv och skulle också kunna leda till undanträngningseffekter för övrig verksamhet inom psykiatrin.

Tillskapandet av mobila lösningar inom vården i allmänhet har under senare tid aktualiserats mer och mer och sannolikt kommer behovet att öka ytterligare i framtiden och då för alla patientgrupper. Det framkommer också i den utredning som gjorts inom Västmanlands sjukhus, Utredning invärtesmedicin, geriatrik, avancerad hemsjukvård, där bland annat samverkan mellan de somatiska verksamheterna och mobil familjeläkare under jourtid behöver ses över.

Möjligheten till motsvarande samverkan med de psykiatriska verksamheterna bör beaktas i samband med den beslutade utvärderingen av mobil familjeläkare. På så vis uppnås en helhetssyn på de mobila verksamheterna och medföljande synergi-effekter.

I ärendet yttrar sig

Maria Liljedahl (SD), Hans Jansson (V), Ingvar Nordén (KD), Tomas Högström (M), Birgitta Andersson (C), Elisabeth Wäneskog (KD), Helena Hagberg (L), Susanne Henning Aihonen (M), Kenneth Östberg (S) och Silvana Enelo-Jansson (M).

I ärendet yrkar

Hans Jansson (V) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Maria Liljedahl (SD) och Ingvar Nordén (KD) med flera bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag varpå omröstning begärs.

Följande omröstningsordning meddelas av ordföranden. Den som stödjer landstingsstyrelsens förslag till beslut (motionen anses besvarad) röstar ja, den som stödjer bifall till motionen röstar nej. Fullmäktige godkänner ordningen.

Omröstningsresultat

Bil 3

När omröstningen avslutats har ja vunnit med 40 röster mot nej med 34 röster. En ledamot avstod och två var frånvarande.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Thomas Högström, Stefan Oszak Bengtsson, Maria Dellham, Andreas Weiborn, Johan Widén, Sverre Linton, Jenny Landernäs, Asta Matikainen Lecklin, Johan Eriksson, Silvana Enelo-Jansson, Susanne Henning Aihonen, Stephanie Bruksgård, Mikael Andersson Elfgren, Fredrik Larsson, Carina Sjölund, Tomas Martinsson och Gunnel Wallquist (samtliga M).

Maria Liljedahl, Magnus Edman, Börje Brandhill, Gunhild Kjellberg, Ragnhild Jansson och Jan Johansson (samtliga SD).

Helena Hagberg, Lars Aldefors, Anita Lilja-Stenholm, Sam Haddad och Bengt-Åke Nilsson (samtliga L).

Ingvar Nordén, Zabhina Burlin och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

reserverar sig till förmån för Maria Liljedahls yrkande.

§ 121 Motion om fler händer i vården

LTV 160406

Helena Hagberg, Ida Lindh, Bengt-Åke Nilsson, Anita Lilja-Stenholm och Lars Alderfors, alla (L), föreslår i en motion inkommen 2016-03-08 att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att undersöka om en ny yrkesgrupp inom vården skulle kunna bidra till att lösa bemanningssituationen på våra sjukhus.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-04-20 § 28 b).

Landstingsstyrelsens yttrande

Hälso- och sjukvården i Västmanland står liksom i andra landsting inför stora utmaningar i form av ökade vårdbehov, krav på effektivisering, svårigheter att rekrytera inom vissa vårdyrken och stora pensionsavgångar som innebär att många nya medarbetare måste anställas framöver. Vården har också genomgått stora förändringar i form av olika reformer som inneburit större patientinflytande och valfrihet. Själva vården förändras kontinuerligt när nya och bättre behandlingsalternativ kommer. Samtidigt förändras patienternas krav och beteende. Ytterligare

en viktig faktor är den snabba teknikutvecklingen. Dessa förändrade förutsättningar ställer krav på en omställning av planering och utförande av vårdverksamhet.

Den inbördes fördelningen av arbetsuppgifter har förändrats över tid så att andelen sjukvårdsbiträden och så kallade ekonomibiträden, som tidigare arbetade i avdelningsköken, helt försvunnit eller minskats väsentligt, medan andelen sjuksköterskor utökats. Vårdtyngden är en helt annan idag med betydligt sjukare patienter, vilket bidragit till förändringen. Detta har dock medfört att sjuksköterskor och undersköterskor också utför en del enklare uppgifter som inte kräver vårdkompetens. Ytterligare en förändring är att mängden administrativa uppgifter inom vården utökats.

Ett arbete pågår inom förvaltningarna Kost och Verksamhets- och ledningsstöd, VLS, med att utveckla vårdnära service, VNS, och vårdnära administration, VNA, för att bidra till en effektivare struktur i vårdarbetet. Utvecklingen görs i samarbete med vården.

Arbetsuppgifterna ska utföras av medarbetare med tillräcklig kompetens samtidigt som varje yrkesgrupp ska arbeta med de uppgifter de är utbildade för. Det ger en högre patientsäkerhet samtidigt som det blir attraktivt för olika yrkesgrupper att arbeta i Västmanland. En stabil bemanning minskar beroendet av extern inhyrd personal.

Utveckling av VNS och VNA avlastar vårdpersonal de arbetsuppgifter som inte kräver vårdkompetens. Kompetensväxling från sjuk- och undersköterskor till servicepersonal har flera fördelar. Servicepersonal är förhållandevis lätt att rekrytera. De utbildas och anställs för att genomföra serviceaktiviteter, vilket resulterar i att dessa aktiviteter genomförs med högre kvalitet jämfört med om vårdpersonal utför aktiviteterna vid sidan av de vårdrelaterade aktiviteterna. Detta leder till ökad patientnöjdhet och patientsäkerhet, det ger ökad service och förbättrad vård- och livsmedelshygien.

Under våren har en grupp VNS-medarbetare anställts av VLS i ett pilotprojekt. Projektet sker i nära samarbete mellan de verksamheter de arbetar inom, och arbetsuppgifterna kan skilja mellan olika typer av verksamheter. VNS finns nu på Ortopeden, Akutkliniken och Onkologen. En första kort utvärdering som gjorts på Onkologen där verksamheten var först igång har fått mycket positiv respons av vården. Målsättningen är att under hösten fortsätta utvecklingsarbetet tillsammans med ytterligare ett par verksamheter. Projektet finansieras till hälften via professionsmiljarden.

Kost tog under våren över avdelningsköken i Köping i samband med att cafeterian överfördes i landstingets regi. Övergången ska följas upp i december.

Projektet går ut på att hitta nya bemanningsstrukturer där utvecklingen av VNS och VNA avlastar vårdpersonalen med de arbetsuppgifter som inte kräver vårdkompetens. Landstinget ska använda kompetensen hos medarbetarna så effektivt som möjligt. En väl fungerande och hållbar arbetsmiljö är grunden för den bästa vården för västmanlänningarna.

I ärendet yttrar sig

Helena Hagberg (L), Lena Johansson (S), Anita Lilja-Stenholm (L), Bengt-Åke Nilsson (L), Tommy Levinsson (S), Denise Norström (S) och Kenneth Östberg (S).

I ärendet yrkar

Lena Johansson (S) med flera bifall till Landstingsstyrelsens förslag.

Helena Hagberg (L) med flera bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens yrkande.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Helena Hagberg, Lars Aldefors, Anita Lilja-Stenholm, Sam Haddad och Bengt-Åke Nilsson (samtliga L) reserverar sig till förmån för Helena Hagbergs yrkande.

§ 122 Motion om skälig tjänstepension

LTV 151456

Barbro Larsson, (C), föreslår i en motion inkommen 2015-11-06 att Landstinget Västmanland som arbetsgivare tar fram en handlingsplan för att hantera dem som var långtidssjuka på deltid med förtidspension eller sjukbidrag (som det kallades förr) 1997-12-31 och sedan fortsatt att arbeta deltid fram till sin pensionering och då fått 100 kronor per månad i tjänstepension.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2015-11-18 § 119 b).

Landstingsstyrelsens yttrande

Pensionsavtal PA-KL har gällt till och med 1997-12-31 och är en bruttopension, som anger den totala pensionens storlek. En del av den totala pensionen betalas ut i form av allmän pension, resterande del svarar arbetsgivaren för som en kompletteringspension (tjänstepension).

Om allmän pension är högre än bruttopensionen samordnas i princip hela kompletteringspensionen bort.

PA-KL har även fortsatt att gälla för de personer som erhållit sjukersättning före 1997-12-31. Andemeningen där är att pensionen ska beräknas på lönenivå i sysselsättningsgraden innan beviljad sjukersättning, uppräknat med aktuellt års basbelopp.

År 2003 infördes sedan en 100-kronorsgaranti som innebär att om allmän pension är så hög att kompletteringspensionen samordnas bort helt, så ska i alla fall 100 kronor per månad utbetalas som kompletteringspension.

De fackliga organisationerna har aktualiserat frågan/problematiken med SKL. Även om det inte inkommit något specificerat yrkande hanteras frågan mellan centrala parter.

Rent formellt hindrar det inte landstinget från att fatta ett ensidigt beslut som gynnar en enskild. Det hade varit skillnad om landstinget Västmanland fått ett yrkande från en lokal facklig organisation, då hade vi varit förhindrade att förhandla på det lokala planet eftersom frågan hanteras mellan centrala parter.

Landstingets tolkning är att det vore olyckligt med en egenkonstruerad lösning, som kan bli antingen för generös eller för snål, beroende på hur frågan blir hanterad centralt. Landstinget beräknar pension så som det centrala tjänstepensionsavtalet föreskriver. Ändras pensionsavtalet kommer Landstinget naturligtvis följa dessa ändringar.

I ärendet yttrar sig

Barbro Larsson (C), Lena Johansson (S), Elisabeth Wäneskog (KD), Tomas Högström (M), Kenneth Östberg (S) och Denise Norström (S).

I ärendet yrkar

Lena Johansson (S) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Barbro Larsson (C) bifall till motionen.

Tomas Högström (M) återremiss av motionen vilket Denise Norström (S) tillstyrker.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på yrkandet om återremiss och finner att fullmäktige beslutat att återremittera motionen.

Fullmäktiges beslut

1. Motionen återremitteras.

§ 123 Inkomna interpellationer och frågor

- a) Interpellation från Carina Sjölund (M) om ojämlig hjärtsjukvård (LTV 161429).
- b) Fråga från Johan Widén (M) om utalarmering av ambulanser (LTV 161313).
- c) Fråga från Maria Dellham (M) om information till patienter angående förändringarna inom fysioterapin i primärvården (LTV161466).

Fullmäktige beslutar

1. Interpellationen under punkt a) samt frågorna under punkt b) och c) får ställas.

§ 124 Svar på interpellationer och frågor

Bil 4

- a) Svar på interpellation från Sverre Linton (M) om 134 ungdomsjobb (LTV 161157). Inkom till fullmäktiges sammanträde 2016-09-21. Då interpellanten inte var närvarande vid sammanträdet beslutades att interpellationen besvaras 2016-10-19.

I debatten yttrar sig

Sverre Linton (M) och Kenneth Östberg (S).

Bil 5

- b) Svar på interpellation från Carina Sjölund (M) om ojämlik hjärtsjukvård (LTV 161429).
I debatten yttrar sig
Carina Sjölund (M), Kenneth Östberg, Barbro Larsson (C) och Pernilla Rinsell (MP).
- c) Svar på fråga från Johan Widén (M) om utalarming av ambulanser (LTV 161313).
I debatten yttrar sig
Johan Widén (M) och Kenneth Östberg (S).
- d) Svar på fråga från Maria Dellham (M) om information till patienter angående förändringarna inom fysioterapin i primärvården (LTV 161466-1).
I debatten yttrar sig
Maria Dellham (M) och Pernilla Rinsell (MP).

§ 125 Valärenden

Valberedningens ordförande Olof Walldén föredrar valärendena.

Nyval

Mistelfonden, 2017-01-01—2018-12-31. Två ledamöter och två ersättare.

Ledamot

1. Pia Nordstedt, Arboga kommun
2. Gunnar Nihlén, Västerås kommun

Ersättare

1. Hans Jansson, Västerås kommun
2. Tomas Högström, Västerås kommun

Fyllnadsval

Förvaltningsrätten i Uppsala, 2016-10-19 -- 2019-12-31

Fyllnadsval efter nämndeman Lena Håkansson(S) Arboga kommun.

Nämndeman

Agneta Bode (S), Arboga kommun

Förvaltningsrätten i Uppsala, 2016-10-19 -- 2019-12-31

Fyllnadsval efter nämndeman Mikael Eriksson (SD) Sala kommun.

Nämndeman

Daniel Forslund (SD), Köpings kommun.

Fullmäktige beslutar

1. Valen förrättas enligt valberedningens förslag.

§ 126 Sammanträdet avslutas

Ordföranden tackar deltagarna för dagens sammanträde och förklarar mötet avslutat klockan 16.10.

Vid protokollet

Benita Gren Karlsson, mötessekreterare

Justerat 2016-10-25

Glenn Andersson

Ordförande

Helena Hagberg

Justerare

Birgitta Andersson

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-10-25 intygas: